

novoměstský kurýr

10/2014

ČLÁNKY - INFORMACE - AKTUALITY - NÁZORY- FOTOGRAFIE

Vrchoviny - pohled ze západu - v 80. letech se k vesnici těsně přiblížila stavba strojírenské firmy Stavostroj - nyní Ammann - vyčuhuje kotelna. Foto: J.B.

www.novomestskykuryr.info

OBSAH:

MAPA REGIONU
NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ - ORP
VRCHOVINY
HISTORIE OBCE
CO O OBCE PÍŠE WIKIPEDIE

PŘEVZATO ZE STRÁNEK OBCE VRCHOVINY
NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ
NA CO SE MŮŽEME TĚŠIT
BLÍŽÍ SE REVITALIZACE ÚDOLÍ?
STARÉ NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

POHLEDY Z MĚSTA - CO SE DĚJE NA ŽDÁRÁCH?
POHLEDY Z MĚSTA - PODZIMNÍ PODSKALÍ A NÁMĚSTÍ
VTIPY NA ZÁVĚR
ZASMĚJME SE S PANEM URBANEM)
FOTO NA ZADNÍM LISTU

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ obec s rozšířenou působností

Na mapce vpravo je přehled obcí, které spadají do působnosti Nového Města nad Metují ve smyslu ORP (obec s rozšířenou působností). Na řadě je další obec.

Tentokrát je to obec Vrchoviny - dnes už jako součást Nového Města nad Metují.

Nejdříve se podívejme, co o sobě napsala tato obec do knihy „Nové Město nad Metují a jeho kraj“ v roce 1939:

Vrchoviny.

Obec Vrchoviny leží v blízkosti 2 km od Nového Města nad Metují na mírném svahu k jihu položeném. Komunikační prostředky jsou velice dobré, neboť obcí probíhá dráha choceňsko-broumovská a křižují se zde důležité silnice, po kterých jsou četná autobusová spojení i s Prahou.

Obec byla založena počátkem 13. století a její jméno se odvozuje od vrchů ležících nad obcí, nebo od „vrchovišťat“, vyskytujících se nad lesy. Ke stavbě se záhy užívalo kamene z nynějšího nedalekého obecního lomu a proto je zde dnes dřevěná stavba vzácností. Výstavná hospodářská stavení svědčí o dobrém a pokročilém zemědělství, které je hlavním zaměstnáním obyvatelstva. Menší část občanstva nalézá obživu zvláště v průmyslových podnicích náchodských a novoměstských. V obci i v přilehlých polích je množství ovocného stromů všeho druhu. Zvláštní chloubou obce jsou rozsáhlé třešňové aleje, jejichž krásu v době rozkvětu přichází zdaleka shlédnout množství turistů, a vzácné plody jsou vyváženy i do ciziny.

Blízké lesy zvyšují malebnost obce a z nedalekých rozsáhlých lesů „Pekla“ dostávají četní vrchoviniští starousedlíci od pradávna příděl dříví.

Nyní má obec 120 domů se 600 obyvateli. V obci je dvoutržní škola, řada kulturních spolků, nová kampaňka, vodovod, telefon, elektrizace a hrazení potoka po obci značně přispělo k úpravě obce. Další rozvoj za vhodných podmínek potěšitelně vrůstá.

Josef Hylena, starosta.

Co lze zjistit ve Wikipedii?

Vrchoviny (německy Werchowin) je vesnice, část města Nové Město nad Metují v okrese Náchod. Nachází se asi 2,5 km na sever od Nového Města nad Metují. Prochází tudy železniční trať Choceň - Meziměstí a silnice I/14. V obci se nacházela železniční zastávka, postupem času ale všechny vlaky Vrchovinami projížděly bez zastavení, až posléze byla v prosinci 2005 zastávka zrušena úplně. V současné době (2010–2011) byla zlikvidována železniční budova. V roce 2009 zde bylo evidováno 147 adres. V roce 2001 zde trvale žilo 304 obyvatel. Při sčítání obyvatel v roce 2011 zde žilo již 371 obyvatel.

Vrchoviny je také název katastrálního území o rozloze 6,55 km². V katastrálním území Vrchoviny leží i Nové Město nad Metují.

Historie obce

Jak ji v 70. letech 20. století zaznamenal vrchovinský kronikář Dr. Ing. Jaroslav Morávek:

„Přesný letopočet vzniku Vrchovin jako osady a později obce nelze bezpečně zjistit. Z tržní obce Provodova vedla od-

bočka do Krčína přes dnešní katastry obcí Šonova a Vrchoviny tato oblast byla zalidňována. Za kolonizace zvláště ve 13. století. V té době byla pravděpodobně založena obec Vrchoviny. První písemnou zmínku o Vrchovinách najdeme v archivu Zemského muzea v Praze z roku 1484, kdy byla ves Vrchoviny zapsána v zemských deskách s tím, že patří ke Krčínu. V týchž deskách jsou Vrchoviny uvedeny k roku 1527, kdy už patřily k Novému Městu nad Metují.

Jaký je původ názvu Vrchovin?

Uváděny jsou tři možnosti. První uvádí, že vody z četných pramenů z úpatí hor Unčovských (Hunčovských) tj. lesů k Brančce se táhnou, ke Kamennému háji tekly a tu „vrchoviště“ tvořily. Druhá fáma uvádí, že obec dostala jméno od vrchů vinných, na kterých se před mnoha lety pěstovalo víno. Třetí a snad nejpravděpodobnější název je, že obec dostala jméno od vrchů, které se rozkládají nad obcí tvořící tzv. „vrchovinu“. Původ tohoto názvu je pravděpodobný už proto, že víc obcí v Čechách získalo takto své jméno. Většina obyvatel se zabývala zemědělstvím.

Proslulé bylo zejména sadařství. V minulých staletích patřily Vrchoviny k třešňovým velmoce. Pěstovalo se tu dvacet pět druhů třešní. Hanlivá přezdívka „peckaři“ platila nejen pro novoměstské, ale také vrchovinské. V roce 1668 měly Vrchoviny 30 čísel, z toho 16 selských usedlostí. V roce 1696 bylo napočítáno 241 obyvatel. V roce 1850 měla obec 94 usedlostí s 557 obyvateli.

V roce 1796 bylo povoleno zřídit ve Vrchovinách školu. Do té doby chodili vrchovinské děti do Krčína.

Vrchoviny mívaly dva pány. Jedna část obce patřila Krčínu a potom Janu Černčískému z Kácova, druhá i s krčmou patřila k městskému statku. Tu přikoupil v roce 1528 od rytíře Sendražského ze Sendražic Vojtěch z Pernštejna. Lesy ve stráních nad Metují využívala obec spolu s Přibyslaví. Pověst vypráví, že tyto lesy patřili rytíři Ratajskému, který měl pod Sendraží dřevěný zámek. Místu se dodnes říká „Na zámkách“. Místo výše nad zámkem se nazývá „hláska“ nebo „strážnice“. Rytíř měl dvě dcery, z nichž jedna se jmenovala Gertruda a druhá Eliška (viz Gertrudin vír). Ta prý jednou v metujských lesích zabloudila (tomu lze dnes těžko uvěřit), vrchoviniští dřevaři ji cestu ukázali a za svůj ušlechtilý čin dostali ony lesy. Stalo se

kolem roku 1360, avšak roku 1400 už Sendraž, Mezilesí, část Přibyslavi a Vrchoviny patřily ke Krčínu.

Název obce

Naši dávní předkové rádi se usazovali při horách při řekách, ano i v úrodných krajinách. Sdružujíce se, zakládali osady, jimž dávali jména buď dle zakladatele, dle zaměstnání neb dle vlastnosti a povahy obyvatelstva a půdy. O naší obci od nepamětných dob jde pověst, jak vody četnými prameny na úpatí hor Unčovských (lesů k Brance se táhnoucích) sbíhaly se ke Kamennému háji a tu „vrchoviště“ tvořily, odkud obec jméno „Vrchoviny“ dostala. Jiná pověst říká, že obec dostala jméno od vrchů vinných, na kterých se pěstovalo víno, což by mohlo být, neboť vinařství v okolí Nového Města n. Met. bylo rozšířeno, jak v pamětech novoměstských jest uvedeno; jako další důkaz jest, že se tu víno, ač nyní toliko v zahrádkách a při zdi, až podnes pěstuje a daří. Nejvíce však je pravděpodobno, že naše obec dostala jméno od vrchů, které se rozkládají nad obcí tvořící tak zvanou „Vrchovinu“. V Čechách je více obcí toho jména a všude kolem týchž obcí rozkládá se vrchovina.

PŘEVZATO ZE STRÁNEK OBCE VRCHOVINY:

Pan Václav Hylena vzpomíná na Vrchoviny.

Na konci roku 2003 mi na základě zveřejnění prvních stránek Vrchovin poslal krásný e-mail pan Václav Hylena z Domoradic u Českého Krumlova původem z Vrchovin čp.97. Nyní jsem si na e-mail vzpomněl a řekl jsem si, že by stálo za to ho zveřejnit, takže takto činím. Text je v původním znění s drobnými úpravami.

Jiří Anděl.

Před více jak šedesáti lety jsem se narodil v nejhornějším stavení (čp.97). První moje kusé vzpomínky jsou na konec války, kdy byly shromážděny davy zajatců „Na Drahačích“ kolem transformátoru (jak naši předci dbali na to aby i takové obyčejné technické zařízení bylo v hezké stavbě!). Zajatci prý potom pochodovali směr Náchod, kdo nestačil byl zastřelen. Mnoho je jich prý zakopáno tam co začíná les vlevo od silnice. Také prý sebrali pana Máslo s jeho krásnými koňmi, ale jemu se podařilo někde v Polsku utéci.

Od malička jsem měl velkou radost, když se mi podařila nějaká užitečná práce. To mně zůstalo na celý život, takže si své vytrpěla i moje rodina. Pamatuji se jak mě dědeček vzal jednou v neděli odpoledne do hospody a tam se chlubil přátelům, že jsem s koňmi vyvozil všechn hnůj i když nechodím ještě do školy. Práce s koňmi byla moje nejoblíbenější. Až do doby, kdy jsem dostal umístěnku na Šumavu, jsem každou volnou chvíli pracoval, ať už v našem hospodářství nebo později v družstvu (od r.1957).

Založení družstva prý nebylo jednoduché. Agitátoři odcházeli vždy s nepořízenou. Až když hrozil několika lidem kriminál, sešli se všichni (mimo pana Neffa) a dohodli se, že družstvo založí. Byl to v té době nebyvalý projev solidarity. Většinu národa se tenkrát již podařilo komunistům rozeštvat. Hodně jsem odpracoval na stavbě kravína většinou jako pomocník Váši Bednáře při šalování, stavění lešení apod.

Ves bývala krásně upravená s čilým společenským životem. Na masopustní úterý chodily maškary s dechovkou od domu k domu, každému zahráli a dostali za to něco do nůše. Před poutí upravovali všichni domy i okolí.

Obecní plochy udržoval „obecní policajt“ pan Hronovský, který měl také za úkol informovat veřejnost. Chodil po vsi a na každé křižovatce se zastavil, bubnoval a když se kolem shromáždilo dost lidí, začal vyvolávat:

„Rada místního národního výboru na vědomost dává....“. Když nešťastnou náhodou zemřel, říkalo se, že byl pochován i s bubnem a ve vsi byl zaveden rozhlas. Prohlédl jsem si loni o pouti ves dům od domu a byl jsem velice smutný jak jsou staré domy zanedbané s výjimkou „u starostů“ (čp.24).

Ani památky po nějaké oslavě. Za mého mládí se slavila pouť dva dny - v neděli a pondělí. Tancovačka v pondělí byla s dámskou volenkou. V pondělí dopoledne se sešla většina obyvatel před hospodou, kde vyhrávala dechovka. S dechovkou se potom pochodovalo do kostelíka v Krčíně. Odpoledne se obyčejně hrál fotbalový zápas starých proti mladým. Podobně se slavilo dva dny i posvícení. Organizátoři většiny akcí byli a jak vidím jsou i dnes hasiči. Sláva jim!

Také Kampelička sloužila občanům a to nejen jako spořitelna, ale i jako půjčovna mnohých speciálních strojů (cepová mlátička, traktor, samovazy...). Paradoxem bylo, že když v pokrokovém Provodově založili JZD, byly stroje zabráný pro toto družstvo i když se jednalo též o kolektivní majetek.

Společnost, která přežila do dneška je Společný les Peklo. Pan Králíček chodil kolem nás pracovat do Pekla s pilou přes rameno a když mě viděl říkával:

“Václave, Václave svátek se nám blíží“. Králíčkův smrk v Pekle ještě připomíná tyto časy. Tatínek měl několik let v této společnosti funkce a tak jsem dostával za úkol obcházet podílníky s oběžníky, které je informovaly o valných hromadách a potřebách práce v lese. Tak jsem poznal mnoho dobrých lidí ve vsi, jen pan Žďárek nerad přijímal pokyny cizích.

Ve vsi byly snad čtyři hospody. Tři z nich jsem znal. U Ulrichů vedl pan děkan Štěpánek pro nás duchovní cvičení. I do hospody u Balcarů jsem chodil pro pivo. Pan Balcar měl také čerpací stanice na prodej benzinů a nafty. Sám jezdil nákladním autem na dřevoplyn. Měl v dílně stroj, který vyráběl ze dřeva krásné kostky pro kotel auta. Všechny kulturní a společenské akce se však odehrávaly u Škaldů, kde byl a doufám ještě je nádherný sál s jevištěm a bustami ve výklencích. Občas tady hráli místní ochotníci divadlo (Podskalák, Manon Leskaut,...). Vystupovali zde i hosté např. Slovácký soubor s programem „Pěsničky u žůdra“. Spousta nádherných akcí probíhala také v přírodním divadle při cestě na Přibyslav. Byla to jednak představení místních ochotníků (Zapadlí vlastenci...), jednak tancovačky se známými kapelami jako Karla Polaty ze Sušice nebo Kmochovy z Kolína. Když jsem chtěl letos ukázat toto krásné zákoutí manželce, ozývala se odsud střelba. Jak smutné a charakteristické pro tuto dobu.

Také funus byl událostí, která se dotkla většiny obyvatel. Za družstva se v době funusu nepracovalo. Rakev se vezla za doprovodu dechovky v nádherném proskleném voze vyzdobeném stříbrnými anděly taženém dvěma černými koňmi v parádních postrojích a s černými třapci mezi ušima. Kočíroval již zmíněný pan Máslo. Tatínek měl také povoleno provozovat povoznictví a tak obdělával pole mnoha drobným hospodářům (Knittlům, Ducháčům...) a také vozil poutníky, kteří nemohli jít pěšky na žebříňáku ozdobeném břízkami z Města do Rokole, podobně jako pan Máslo. Cestou do Rokole předříkával písně pan Zelený, takže Vrchováci měli na zdárném průběhu poutí velký podíl. Z Rokole zpět už se šlo za zvuku rázných pochodů dechovky.

Do dvoutřídní školy jsem začal chodit 1.9.1948. Byli jsme v ročníku jen čtyři - já, Joska Hanuš z Přibyslavi, Vašek Šnaj-

dr a Eva Trunečková. Poslední dva se časem odstěhovali a tak jsme zůstali jen dva a proto jsme museli už do páté třídy chodit do Města. Joska šel do běčka, já do áčka. Protože jsem byl jediný venkovan, musel jsem zpočátku vyslechnout dost urážek (smrdí hnojem apod.), ale vybojoval jsem si slušné postavení i když mě to stálo dvojku z mravů. Také mně pomohla moje znalost různých prací, takže jsem při ručních pracích učil ostatní plést košíky, pomlázky atp. V té době přišla „nová měna“ a my jsme měli po dlouhých letech možnost koupit si např. cukr a máslo. Paní učitelka Černíková byla tak ohleduplná, že mě ještě v průběhu vyučování poslala na nákup. Do té doby platily potravinové lístky, na které jsme jako samozásobitelé neměli nárok. Sladili jsme syroblem z cukrovky a chleba s máslem je pro mne dodnes největší pochoutkou.

Rod Hylenů žije ve Vrchovinách od třicetileté války t.j. přibližně 350 let. Hylenové jsou dnes rozptýleni po celých Čechách, je jich přibližně devadesát a všichni mají kořeny ve Vrchovinách. Ještě za mého mládí se Hylenové rozeznávali podle prezdívků:

Bednářovi (čp.3), Starostovi (čp.24), Podlipecky (čp.37) a Záhumensky (čp.97). Ve vsi se opakovala i jiná jména např. Rydlo a tak místním rozhlasem rozdělovali práci po založení družstva tak, že hlásili, které číslo popisné má jít kam pracovat. Cizí lidé z toho měli dojem, že jde o nějaký lágr.

Co se týče historie obce přikláním se k názoru, že obec dostala jméno od vrchů vinných, protože zvláště horní konec je na svahu a na podloží z opuky což je pro pěstování vína příhodné. S názvem Vrchoviny jsem se nikde jinde nesetkal. Existuje jen obec Vrchovina a mnohé pahorkatiny, které mají v názvu vrchovina.

Český Krumlov 10.prosince 2003

NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ

Jsem velký fanda a přítel Vrchovin! Proč? No protože tam mě vzali někdy v roce 1974 k „myslivcům“, kde jsem aktivně „fungoval“ do roku 2006. Takže jsem měl možnost poznat řadu lidí z Vrchovin, Příbyslavi, Šonova i Provodova ale i ze širšího okolí a zažil s nimi mnoho mysliveckých i nemysliveckých zážitků.

Pokud jste si přečetli krásné vyprávění pana Hyleny (viz předchozí článek), tak tam si povzdechl, že se chtěl podívat do „přírodního divadla“ a že byl zklamán střelbou, která se tam ozývala.

Ano, škoda, přírodní divadlo zaniklo a zaniklo by celé toto zvláštní a pěkné místo, nebýt myslivců, kteří v poslední chvíli - už se tam začal vozit odpad - na tomto místě začali budovat střelnici, kde se od té doby konala řada střeleckých ale i společenských akcí - například dětské dny.

Dnes je tato střelnice v pronájmu Střeleckého klubu Náchod - jak je to se společenskými akcemi už nemám přehled.

Jako myslivci jsme pořádali v obecní hospodě - dnes „U Škaldů“ - při vrchovinském posvícení myslivecké pondělky, vždy bylo nabit.

Dnes se ve Vrchovinách rozvíjí výstavba a to jednak na straně k Náchodu pod silnicí ale i na straně k Novému Městu nad Metují - viz fotografie, které jsem tam vyfotil. Určitě jsou předpoklady pro další rozvoj této vesnice - která dnes už je součástí Nového Města nad Metují - určitě se v budoucnu stane severním předměstím Nového Města nad Metují i když jsem četl některé „odborné“ úvahy, že splynutí vesnice s městem je z urbanistického hlediska nežádoucí. Podobné příklady známe z mnoha jiných českých měst.

Mimochodem - kdy se objeví na vjezdu do Vrchovin tabule „Nové Město nad Metují - Vrchoviny? Co k tomu je potřeba ještě splnit? Na stránkách NMNM jsem si přečetl, že NMNM se skládá ze čtyř katastrálních území:

Nové Město nad Metují, Krčín, Spy, Vrchoviny.

Tak jsou už Vrchoviny Nové Město nebo ještě něco chybí?

Významný vliv pro Vrchoviny bude mít skutečnost, pokud se bude realizovat tzv. „přeložka I/14“, která má vést mezi Novým Městem a Vrchovinami, nad Vrchovinami v těsné blízkosti - mezi střelnicí a vesnicí - nahoru k lesu. Já osobně považuji tuto akci za „nešťastný nápad“ z minulosti, živý i v současnosti. Správným řešením je obchvat celého Nového Města včetně Vrchovin, který měl být už dávno připravován k realizaci.

Vrchoviny jsem si v souvislosti s přípravou tohoto čísla „Novoměstského kurýra“ prošel a zaznamenal jsem skutečnost pozitivního rozvoje - pomalu ale jistě vznikají nové uličky, zlepšuje se vzhled obce, v obci se usazují podnikatelé.

Majitelé starších domů se je snaží postupně inovovat.

A tak popřejme Vrchovinám klidný a systematický rozvoj, příjemný pro všechny občany.

Jindřich Buchal.

Pohled přes Vrchoviny na podnik Ammann, který se dostal do těsné blízkosti vesnice.

Prostor v bývalém lomu nad Vrchovinami - dříve přírodní divadlo, dnes střelnice.

Upravené koryto potůčku odvádějícího vodu z polí nad Vrchovinami v případě přívalových dešťů bezpečně mimo obydlí.

Příklad restaurování bývalé usedlosti se zachováním původních tvarů a řešení.

Centrální křižovatka s kruhovým objezdem - nahoru na Náchod, rovně na Šonov a Českou Skalici, doleva do Krčína a na Ostravu (až).

Centrum kulturního a společenského života ve Vrchovinách - oblíbený hostinec pana Václava Škaldy s výbornou kuchyní. Mimochodem - je i výborný střelec.

Mateřská školka.

Chodník z Nového Města nad Metují - v popředí nová výstavba na „novoměstské“ straně Vrchovin.

Dolní rybník ve Vrchovinách.

Hasičská zbrojnice s pamětní deskou.

A další výstavba na „novoměstské“ straně Vrchovin.

Nový podjezd pod trať na výjezdu k Šonovu - Provodovu a České Skalici.

Frekventovaný průjezd Vrchovinami na Náchod od Nového Města nad Metují - Krčína.

Horní rybník ve Vrchovinách. Snad horní, ještě výše je požární nádrž.

Budova bývalé školy - dnes strojní obrábění.

Pěkná plastika u dolního rybníka vedle „staleté lípy“.

NA CO SE MŮŽEME TĚŠIT

Je po komunálních volbách. Přečetli jsme si volební letáky těch, co v našem městě kandidovali. Dnes je rozhodnuto - viz následující koalice. Podívejme se podrobněji na to, co nám před volbami bylo slibováno. Pamatujme si, že sem se můžete kdykoli později podívat a zkontrolovat, zda jsou sliby plněny.

STAN - získali 8 mandátů.

CO CHCEME PROSADIT?

INVESTICE

Kasárna:

- Kultivovat areál bývalých kasáren vybudováním koridoru zelené zóny.
- Zajistit víceúčelové využití budovy kasáren pro malometrážní bezbariérové bydlení a pro alternativní vzdělávání, středisko seniorů a pro drobné služby.

Kino:

- Pokračovat v proměně kina v kulturní multifunkční centrum.
- Navázat na skutečněnou digitalizaci kina a nový interiér sálu, upravit přísálí, šatny a sociální zařízení jako zázemí pro účinkující.

Tělocvična:

- Vybudovat novou, vyhovující tělocvičnu u ZŠ Komenského.

HISTORICKÉ CENTRUM

- Rozvíjet turistickou atraktivitu Husova náměstí.
- Podporovat jeho odpočinkový charakter pro obyvatele města.
- Upravit jižní a západní Zadomí.
- Pokračovat v péči o památkově chráněné objekty.

KULTURA

- Podporovat pestrost a rozmanitost v kulturním dění.
- Koordinovat aktivity jednotlivých kulturních zařízení při zachování jejich samostatnosti.

PŘÍRODA

- Rozšířit komunální údržbu o blízké okolí města i a čištění koryta řeky Metuje.
- Rozšiřovat zelené zóny ve městě, pokračovat v budování vycházkových a odpočinkových tras.
- Otevřeně vést diskusi nad pravidly zástavby významných oblastí města.
- Realizovat projekty spojené s tříděním odpadů a úpravou kontejnerových stání.

PÉČE O POTŘEBNÉ

- Podporovat rozšíření domů s bezbariérovým bydlením.
- Rozvíjet terénní pečovatelskou službu a asistenční pomoc seniorům v domácím prostředí.
- Podporovat Městské středisko sociálních služeb Oáza a Stacionář NONA.

BEZPEČNOST

- Zajistíme bezpečnost občanů v oblasti Rychty.
- Dále rozšířit kamerový systém na problematické části města.
- Rozšiřovat koordinaci Městské policie a Policie ČR.

DOPRAVA

- Prosadit rekonstrukci vozovky v ulicích Náchodská, Na Táboře a Na Hradčanech.
- Vyasfaltovat komunikaci u zimního stadionu.
- Zlepšit stav chodníků ve městě.
- Najít řešení tranzitní dopravy.
- Hledat bezpečnější přístup na Husovo náměstí.
- Realizovat systém parkování podle vypracované parkovací studie.
- Rozvíjet cyklo dopravu a rozšiřovat síť cyklostezek.

VOLNÝ ČAS

- Hmotně a organizačně podporovat zájmová sdružení a spolky.
- Rozvíjet sportovní činnosti ve městě se zaměřením na děti a mládež.

- Podpořit využití areálu sokolovny jako „tělocvičny pod otevřeným nebem“.
- Revitalizovat další stávající sportovní areály ve spolupráci s jejich vlastníky.
- Prosadit veřejný přístup na městem podporovaná sportoviště.
- Podporovat činnost ZUŠ, Domu dětí a mládeže a Klubu Mandl.

MĚSTSKÝ ÚŘAD

- Zvyšovat profesionální přístup a úroveň městského úřadu pomocí získávání zpětné vazby od občanů.

PROPAGACE MĚSTA

- Pokračovat v systematické prezentaci města. Prohlubovat spolupráci města a zámku.
- Rozvíjet vzájemné vztahy s partnerskými městy Hilden, Duszniki Zdrój a s rumunskou obcí Gernik.

ČSSD - získali 3 mandáty.

1. SOCIÁLNÍ OBLAST

„Zdravě růst, kvalitně žít, důstojně stárnout.“

- modernizace a rozšiřování kapacit stávajících objektů sociálních služeb
- podpora mladých rodin - malometrážní startovací byty v areálu bývalých kasáren
- odpovědná správa bytového fondu města
- zkvalitnění systému pečovatelské služby - zlepšení životních podmínek seniorů pro důstojné dožití ve svém bydlišti, více propagovat sociální službu Život Hradec Králové, tzv. linka bezpečí

2. ROZVOJ MĚSTA

„Rozvíjející se zelené město,“

- zlepšení špatného stavu komunikací a chodníků v centru i okrajových částech města
- řešení parkování ve městě
- zpřístupnění lokality bývalého koupaliště ve formě přírodního koupání
- odpovědný přístup k údržbě kulturních a přírodních památek
- zlepšení spolupráce s podnikatelskou sférou

3. BEZPEČNOST A POŘÁDEK

„Bezpečné město pro všechny občany.“

- zlepšení práce Městské policie a to hlavně v okrajových částech města
- modernizace vybavení dobrovolné jednotky požární ochrany
- řešení odpadového hospodářství
- řešení tranzitní dopravy

- v dlouhodobějším časovém horizontu pokračovat v přípravě protipovodňových opatření

4. SPORT, KULTURA A SPOLKOVÝ ŽIVOT

„Sport a kultura jako prevence patologických jevů.“

- vyšší podpora jednotlivým sportovním oddílům, které vlastní a starají se o vlastní sportoviště a věnují se dětem a mládeži
- vybudování veřejně přístupných sportovišť pro děti a mládež všech sociálních vrstev
- podpora nekomerčních kulturních akcí a projektů

5. RADNICE

„Úsporný a otevřený úřad.“

- pro naplnění ambiciózních rozvojových plánů hledat úspory v provozní části městského rozpočtu a organizací zřizovaných městem
- absolutní otevřenost radnice
- zveřejňování všech smluv na webových stránkách radnice

KDU-ČSL - získali 3 mandáty.

1. Doprava

- Tlak na urychlenou opravu krajských a státních komunikací procházejících městem (Spy - Nové Město, Dobrušská, 1. máje, Náchodská, Nové Město-Vrchoviny).
- Oprava stávajících a dostavba chybějících chodníků (ulice Nádražní, Československé armády, Na Strážnici, Nahořanská, 1. máje).
- Oprava městských komunikací (28. října, Kpt. Jaroše) a doplnění chybějících zpevněných ploch (nahrazení prашných komunikací).
- Podpora budování parkovacích kapacit (ulice Nádražní, Havlíčkova - restaurace U Truněčků a potraviny Verner).
- Vybudování jednotného orientačního a informačního systému města s důrazem na jednotný styl vlastní historickému městu. Sjednocení pravidel vzhledu veřejné reklamy. Kontrola a doplnění čísel popisných na domech.
- Podpora budování cyklostezek (např. křižovatka u Ammann - Vrchoviny, Nové Město - Spy, Nové Město - Peklo, Budín - K Sirkárně). Prioritou je propojení Krčína, Vrchovin a Spů s centrem města.
- Řešení tranzitu těžké nákladní dopravy po úseku silnice 1/14 procházející městem s ohledem na bezpečnost silničního provozu, životní prostředí, potřeby města a možnost dostavby dálnice D11 a rychlostní silnice R35.

Dlouhodobý cíl: Zlepšení dopravní situace a kompletní obnova městské infrastruktury, včetně přípravy možných variant obchvatu města.

2. Bydlení

- Hledání a investování zón k výstavbě rodinných i bytových domů.
 - Příprava obecního bydlení pro mladé rodiny a seniory (vícegenerační domy) - možnost využití prostoru v bývalých kasárnách.
 - Výstavba modernizace a rekonstrukce dětských hřišť (např. v ulici Okružní a na náměstí 17. listopadu).
 - Modernizace stávajícího bytového fondu.
 - Kanalizace Spy.
- Dlouhodobý cíl:** Zajištění nabídky cenově přijatelného bydlení pro mladé rodiny a nově přichozí občany, vedoucí v budoucnu ke snížení úbytku a stabilizaci stavu obyvatel města.

3. Historické centrum, cestovní ruch

- Řešení problémů na opraveném historickém náměstí (osvětlení, odvodnění plochy, systém parkování, zadláždění východního a jižního Zadomí).
 - Striktní dodržování regulačního plánu okolí městské památkové rezervace, zachování jedinečného přírodně urbanistického celku.
 - Průběžné rekonstrukce a opravy památkových objektů ve městě, podpora vlastníků nemovitostí se statutem kulturní památka.
 - Označení budov s historií a jednotný systém reklamních ploch a dopravního značení, jako součást orientačního a informačního systému města.
 - Rozšíření nabídky služeb pro návštěvníky města, podpora kulturních akcí v historickém centru.
 - Kvalitní prezentace města nejen v regionu a ČR, ale i v okolních státech EU.
- Dlouhodobý cíl:** Zvýšení přitažlivosti Nového Města nad Metuji a okolí - například zápis městské památkové rezervace mezi památky UNESCO, vytvoření nabídky nových moderních alternativních forem rekreace a cestovního ruchu.

4. Bezpečnost

- Zamezení výtržnictví, ničení majetku občanů a města.
 - V součinnosti občanů, MP a PČR úplně vytlačit závažné druhy kriminality (drogy, krádeže aut, bytové loupeže).
 - Důsledná kontrola činnosti městské policie - městská policie bude více vidět v ulicích.
 - Zvýšení důrazu na bezpečnost silničního provozu ve městě např. osvětlení přechodů, zpomalovací retardéry v obytných zónách.
- Dlouhodobý cíl:** Rozšíření kamerového systému.

5. Podnikatelské aktivity, služby, maloobchod

- Podpora maloobchodu a služeb, sledování jeho struktury a zajištění rozšíření i mimo centrum (Krčín, Vrchoviny, Spy) například nabídkou vhodných prostor k pronájmu, zajištění parkování, apod.

● Spolupráce s podnikateli na realizaci jejich podnikatelských a rozvojových záměrů na území města, zajištění vstřícnosti těmto aktivitám např. v územním plánu nebo při plánování rozšíření a oprav stávající infrastruktury města.

● Nabídka spolupráce a pomoci podnikatelům při získávání státní podpory a grantů na podporu jejich podnikatelské činnosti.

Dlouhodobý cíl: Získání nových podnikatelských investic do města a regionu, zachování a zvýšení konkurenceschopnosti místních podniků, zajištění nových pracovních příležitostí pro občany města.

6. Úřad, rozpočet města, investice

● Hledání možností navýšení příjmové, a dalších úspor ve výdajové, části rozpočtu města a rozpočtů organizací zřízených nebo financovaných městem. Získané finance využít na podporu sociálních programů města.

● Důsledná kontrola efektivního využití poskytnutých finančních prostředků z rozpočtu města (kontrola investic, grantů, příspěvků a dotací).

● Hledání finančních zdrojů mimo rozpočet města, efektivní správa podílů města v akciových společnostech (Vodovody a kanalizace Náchod, a. s., Společnost Horní Labe a. s.).

Dlouhodobý cíl: Efektivní a trvale udržitelné hospodaření.

7. Sociální služby, zdravotnictví

● Podpora tzv. nízkoprahových zařízení jako prevence proti vzniku a dalšímu rozvoji sociálně patologických jevů u mládeže.

● Podpora péče o seniory, asistenčních služeb pro seniory a kulturně společenských aktivit seniorů.

● Udržení stávající úrovně zdravotní péče, podpora záchranných složek.

Dlouhodobý cíl: Rozšíření kapacity a vybudování lůžkového oddělení Domu pro seniory Oáza (zvážit možnosti využití budovy bývalého kláštera Milosrdných bratří).

8. Školství

● Optimalizace kapacity předškolních a školních zařízení provozovaných městem, sledování kvality a směru vzdělávání.

● Podpora spolupráce školských zařízení všech typů s místními podniky tak, aby směřovala výuku na obory a odvětví využitelná na místním trhu práce.

● Investice do modernizace vybavení a vzdělávací techniky školských zařízení provozovaných městem, např. vybudování tělocvičny ZŠ Komenského.

● Podpora a udržení středního školství ve městě, tlak na zvýšení kvality výuky.

● Podpora Základní umělecké školy Bedřicha Smetany.

● Podpora bezplatných systematických volnočasových aktivit v ZŠ, DDM, školních klubech při ZŠ, jako alternativa nízkoprahových zařízení.

● Podpora možnosti celoživotního vzdělávání pro všechny skupiny obyvatel, rekvalifikační kurzy, spolupráce s ÚP, univerzita 3. věku.

Dlouhodobý cíl: Zvýšení úrovně vzdělanosti obyvatelstva, orientace vzdělávání na obory a odvětví s možností uplatnění na trhu práce v regionu.

9. Kultura, sport

● Podpora kulturních a sportovních akcí pořádaných ve městě.

Řešení práce a financování Městského klubu.

● Vrácení původní kvality „Smetanovským dnům“ a úrovně hodné jejich významu v kulturním životě města.

● Posouzení možnosti zařazení budovy a celého areálu zimního stadionu do sportovního a kulturního dění ve městě, a to celoročně, tedy i v období letní sezóny (podpora jiného sportu, koncerty).

● Prozatímní úsporné řešení veřejného koupání ve městě - dokončení úpravy stávajícího domu zdraví na městské lázně (wellness, kryté bazény) - do financování zapojit i subjekty podnikající v tomto oboru.

● Finanční podpora spolků a sportovních organizací formou grantů. Vyvážená podpora mládežnických organizací (Junák, Mladí hasiči).

Dlouhodobý cíl: Vybudování kulturně sportovního centra (např. v prostoru bývalých kasáren), příprava výstavby efektivního a úsporného městského plaveckého bazénu s celoročním provozem.

10. Ekologie

● Zvyšování ekologického povědomí obyvatel kvalitní osvětou.

● Efektivně fungující odpadové hospodářství ve městě s důrazem na podporu třídění odpadů.

● Kultivace městského a příměstského prostředí, zvýšení kvality veřejných prostranství a zeleně ve městě. Efektivní práce technických služeb v oblasti péče o městskou zeleň, podpora spolupráce s odborníky v tomto odvětví.

● Podpora městské zóny oddechu Klopotovské údolí, naučné cyklostezky okolím města (Klopotovské údolí, Slavoňov, Libchyňské údolí).

● Zvážení vytvoření městské zóny oddechu také v Krčíně, naučné stezky a cyklostezky nivou řeky Metuje. Zvýšení turistické atraktivity této části města.

Dlouhodobý cíl: Hledání efektivních náhradních a alternativních ekologických zdrojů tepelné a elektrické energie pro budovy města, městské bytové domy a domy připojené k systému městského centrálního vytápění (spalovna biomasy, tepelná čerpadla, sluneční energie...).

VÝCHODOČEŠI - získali 2 mandáty.

ZASADÍME SE O ŘEŠENÍ TĚCHTO TÉMAT:

- Tranzitní doprava
- parkování ve městě
- povrchy ulic a chodníků
- bezpečnost ve městě
- udržení vysokého standardu sociálního systému ve městě
- Kino 70 i jako divadlo a koncertní sál
- rozvoj kultury
- propagace města
- kasárna jako víceúčelový areál
- tělocvičny ZŠ Komenského a ZŠ Krčín
- víceúčelová hřiště, koupání
- cyklostezky
- podpora spolků

BLÍŽÍ SE REVITALIZACE ÚDOLÍ?

Na volebním letáku ODS a nezávislých kandidátů nabízela tato strana realizaci přírodního koupaliště se širším zásahem do okolní plochy a úpravou přístupů, parkování a pod. Myslím si, že tato myšlenka stojí za pozornost - již v některém z předchozích čísel tohoto „Novoměstského kurýra“ jsem se zmínil o vhodnosti „revitalizace“ celého údolí Metuje kolem centra města, jeho zpřístupnění a poskytnutí k zábavě a relaxaci lidem z města, okolí i rekreantům.

Výše uvedená myšlenka naznačuje tuto cestu a neměla by zapadnout. Otázkou zůstává, zda jít do „levného“ přírodního koupaliště použitelného pouze v „koupací“ sezoně, nebo do dražšího ale víceúčelového provedení využitelného po celý rok.

Bylo by určitě dobré se rozhlédnout po ČR i okolí, zda někde něco podobného nemají. Dovolují si zde uveřejnit náčrtek a popis z výše zmíněného letáku.

J.B.

POPIS KONCEPTU:

Citlivé umístění projektu do přírodní lokality. Plovárna formou Biotopu, koupaliště na přírodní bázi bez jakýchkoliv chemikálií, vhodné pro rodiny s dětmi. Plovárna bude vybavena koupací plošinou, skluzavkou a atrakcemi pro děti. Zázemí bude v duchu Staré plovárny na Metuji. Bufet s venkovním posezením, šatny, beach volejbalové hřiště. Citlivá úprava stávající zeleně a nové zatravnění areálu Plovárny.

ZÁMĚR:

Propojení Plovárny novým mostkem s pozemky pod Klosovou vyhlídkou u vodojemu, které budou upraveny na parkovou odpočinkovou zónu s lavičkami a dalšími dětskými atrakcemi.

Zpřístupnění plovárny novým parkem stávající cestou od Sokolovny a nad zahrádkami.

**STARÉ
NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ**

Silnice na Žďára od náměstí.

Starý železný most a Žďára.
Nyklíčková stodola v Klopotově.
Domek p. Jana Lipského za potokem 1965.

Klopotov vpravo Herzigova barevna 1965.
Kanalizace potoka u Herzigovy barvírny 1965.
Býv.mlýn a pila Jiřího Štaudy 1979.

Hájenka v Klopotově.
Klopotov.
Klopotov vila rodiny Jungovy.

Klopotov serpentiny na Bradle.
Výrov kaplička.
Klopotovský potok zatím nezakrytý.

Klopotovské údolí Mertova díra.
Chalupa Karla Sanystra na Žďárách.
Chalupa Karla Sanystra na Žďárech 1957.

POHLEDY Z MĚSTA - CO SE DĚJE NA ŽĎÁRÁCH?

Na výjezdu z Nového Města nad Metují - z náměstí směrem ke Spům, byla zahájena náročná oprava silnice v kopci na Žďárech. Podívejte se na několik fotografií, jak to tam vypadá:

Holečkova chalupa na Žďárech.

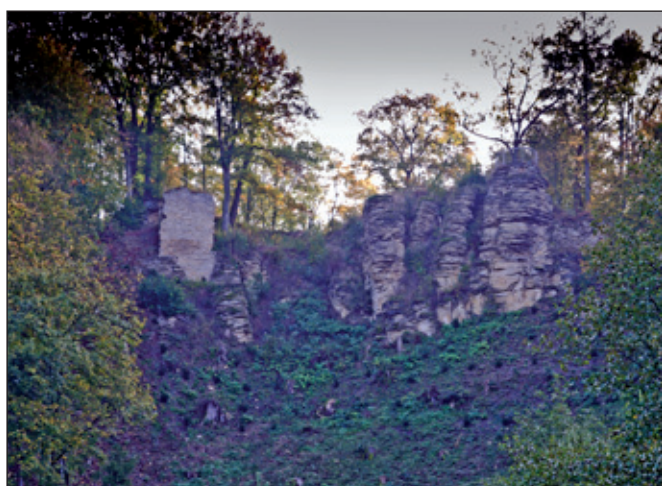
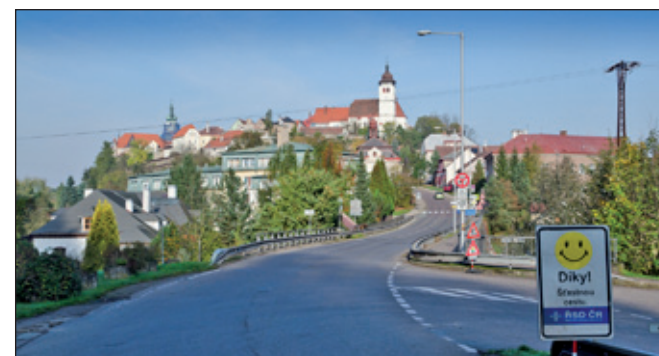
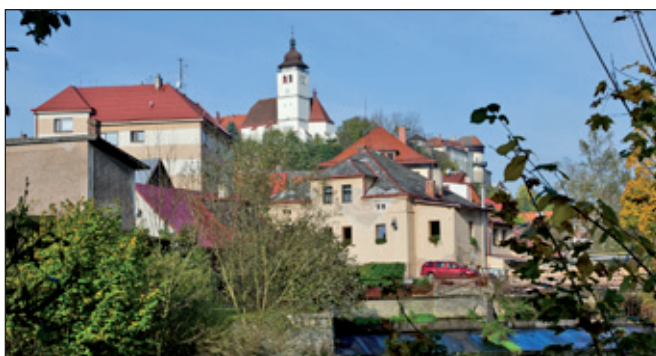

Křížek u Spů na Popluží.

Uzávěrka silnice při kanalizaci potoka.

**POHLEDY Z MĚSTA - PODZIMNÍ
PODSKALÍ A NÁMĚSTÍ**

VTIPY NA ZÁVĚR

Nikdo není na tomto světě zbytečný.
I ten největší blbec může sloužit alespoň jako špatný příklad...

Mladý muž přijde do obchodu a ptá se mladé prodavačky:
„Máte finskou vodku, prosím?“
Slečna odpoví:
„Nemáme.“
„A máte skotskou whisky?“
Slečna opět odpoví, že nemají.
A muž na to: „A máte dnes večer čas?“
Prodavačka se začervení, usměje a odpoví:
„Mám.“
„Tak si sedněte a napište objednávku.“

Pan učitel zadává ve škole slohovou úlohu na téma: Co bych dělal, kdybych byl majitel velké firmy.
Všichni se pustí do práce, jenom Pepíček nic.
Učitel: „Proč nic nepíšeš?“
Pepíček: „Čekám na sekretářku!“

„Miláčku, než se vezmeme, musíš mi slíbit, že mě budeš líbat na místech, kde mě ještě nikdy nikdo nelíbal,“ říká žena svému budoucímu choti.

„Dobře, lásko moje. A na kterých?“
„Na Kanárských ostrovech, na Seychelách a na Mauriciu.“

Manžel každou noc strašlivě chrápe. Manželka se rozhodne vyzkoušet tip své kamarádky a v noci, když manžel začne chrápat, nalepí mu pod nos papír od olomouckých syrečků.

Chlap zafrká, přestane chrápat a rozespale povídá:

„Marie, spíš?“
„Ne, nespím.“
„Tak se přikryj!“

Vážený pane, dostavte se na náš FÚ k opravě údajů ve Vašem daňovém priznání. V kolonce „Vyživované osoby“ nemůžete uvádět: vláda, parlament, státní a městští úředníci plus půl miliónu cikánů.

ZASMĚJME SE S PANEM URBANEM

Zpracoval: ing. Jindřich Buchal, ČSA 821, Nové Město nad Metují, 54901.

www.novomestskykuryr.info

Zveřejněno v „Novoměstském kurýru“ vždy poslední den v příslušném měsíci.
Není určeno pro tisk. © PC Print.

Kruhový objezd v centru Vrchovín. Foto: T.B.